

Revisionsberättelse för år 2024

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och beredning samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i regionens kommunala bolag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse 2024" och i under året avlämnade revisionsrapporter.

Revisorerna konstaterar att det för år 2024, på grund av kända höga pensionskostnader och den svaga utvecklingen av skatteintäkter, budgeterades ett underskott på -127 miljoner kronor. Av Mål och budget 2024–2026 framgår att underskottet ska täckas genom att använda 127 miljoner kronor av regionens resultatutjämningsreserv (RUR). Årets resultat uppgår till -186 miljoner kronor, vilket innebär en negativ budgetavvikelse på -59 miljoner kronor. Den främsta orsaken till budgetavvikelsen är att nämnderna inte lyckades hålla sin budget, där fyra av sju nämnder redovisade underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har ett betydande underskott på 107 miljoner kronor.

Enligt årsredovisningen uppgår regionens balanskravsresultat efter balanskravsjusteringar till -202,9 miljoner kronor för 2024. Av årsredovisningen framgår att regionens negativa balanskravsresultat i sin helhet föreslås täckas genom användning av resultatutjämningsreserven (RUR) så att balanskravsresultatet blir noll. Användningen av RUR motiveras av den mycket höga inflationen, vilket har bidragit till exceptionellt höga pensionskostnader, cirka 300 miljoner kronor högre än ett normalt år. Efter att underskottet har reglerats kommer RUR att uppgå till 161,3 miljoner kronor. Den sammanvägda bedömningen enligt årsredovisningen är att god ekonomisk hushållning inte uppnås 2024 men att det gör det i ett femårsperspektiv. Vidare anges i årsredovisningen att det är avgörande för att nå ekonomisk balans att nämnderna klarar budget och att investeringsnivåerna blir lägre för att låneskulden inte ska öka för snabbt och för mycket. Däremot redovisas i årsredovisningen inget därutöver avseende hur det ska åstadkommas i form av åtgärder.

Vi noterar att regionstyrelsen i årsredovisningen föreslår att använda en större andel av resultatutjämningsreserven än vad som framgår av regionfullmäktiges beslutade Mål och budget 2024–2026. Mot bakgrund av det samt att fyra av sju nämnder redovisar underskott bedömer vi att ekonomistyrningen under 2024 inte har varit tillräcklig för att kunna genomföra verksamheten inom tilldelade medel. Under året har vi granskat regionens

ekonomistyrning samlat och med särskilt fokus på barn- och utbildningsnämnden, hälso- och sjukvårdsnämnden samt regionstyrelsen. Årets granskning har visat att det i allt väsentligt finns rutiner som säkerställer en ändamålsenlig ekonomistyrning och uppföljning för de nämnder som redovisar underskott, men att nämnderna inte vidtar erforderliga åtgärder för att nå en ekonomi i balans i enlighet med tilldelad budget. Vidare framgår av granskningen att styrelsens uppsikt fortsatt bör utvecklas bland annat avseende uppföljning av effekter av beslutade åtgärder med syfte att förbättra måluppfyllelse och nå en ekonomi i balans.

Revisorerna konstaterade i revisionsberättelsen för 2023 att nämnderna i hög grad redovisade underskott (tre av sju nämnder). Vi pekade då på att regionstyrelsen och nämnder måste ta ytterligare initiativ för att utveckla uppsiktsplikt och budgetprocess. Revisorerna vill mot bakgrund av genomförd granskning under 2024 åter peka på vikten av åtgärder för att säkerställa en ekonomi i balans framgent från såväl berörda nämnder som regionstyrelsen.

Granskningen av räkenskaperna har visat att revision av samtliga av de i sammanställda räkenskaperna ingående bolagen inte har genomförts. Vi kan därför inte uttala oss om huruvida de sammanställda räkenskaperna har konsoliderats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Bedömningen är att årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats, med undantag av ovan, i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av regionens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredning i Region Gotland i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, med undantag för vad som framgår ovan.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, med undantag för vad som framgår ovan avseende de sammanställda räkenskaperna.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningens interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig, med undantag för vad som framgår ovan.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredning samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner regionens årsredovisning för 2024.

Visby, 10 april 2025

Barbro H Ronsten

Carin Backlund

Anita Skarphagen

Bengt Lindskog

Thomas Gustafson

Agne Andersson

Lena Simonson

Andrew Olsson

Kjell Skalberg

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse (bilaga 1)

Förteckning över de sakkunnigas rapporter som successivt förmedlats till regionfullmäktige (bilaga 2)

Lekmannarevisorernas granskningsrapporter från regionens helägda bolag (bilaga 3)